

Posudek diplomové práce

Autor: Martina Fejtová

Název: Mléko ve výživě dětí a jako součást programu „Školní mléko“

Studijní obor: biologie - rodinná výchova

Rozsah práce: 88 stran textu + seznam literatury + příloha

Diplomantka ve své práci řeší téma velmi aktuální, a to jak z pohledu celospolečenského (možnosti pozitivního ovlivňování zdravotního stavu dětí vhodnou výživou), tak i s ohledem na současné priority MŠMT ČR v oblasti výchovy ke zdraví. V práci vychází z předpokladu, že mléko je nezbytnou součástí dětské výživy a jeho konzumaci (oblíbenost) může do jisté míry ovlivnit i škola. Jednou z cest, jak podpořit zdraví dětí, je i zaváděný program „Školní mléko“, na který se autorka ve své práci soustředila.

V první části práce se autorka pokusila analyzovat publikované názory odborníků na význam kravského mléka v lidské výživě. Uvádí údaje o složení mléka a mléčných výrobků, zabývá se problematikou jejich skladování. Dále se věnuje potřebám výživy v dětském věku a v období dospívání, a to zejména vzhledem k doporučené potřebě živin obsažených v mléce.

Stěžejní část práce je věnována problematice podávání mléka dětem přímo ve školách. Autorka formou literární rešerše zachytila vývoj akcí „Školní mléko“ v minulosti, situaci v zahraničí i u nás po vstupu do EU.

Ve vlastním výzkumu se problematikou školního mléka zabývá z pohledu distributorů – oslovila distributory celkem na dvaceti školách v Praze a Kladně. Jako metodu volila strukturovaný rozhovor. Dílčí výsledky zaznamenala do tabulek (s. 47 až 63). Přestože zjistila řadu konkrétních údajů, shrnutí zjištěných dat (s. 64) je bohužel velmi obecné. Otázky: Jakými „čísly“ lze podložit konstatování, že „největší zájem je o mléko ochucené“ či „mléko si nejvíce kupují děti z 1. stupně...“? zůstávají nezodpovězeny. Proč autorka nekomentovala, zda existují rozdíly mezi přístupem pražských a kladenských škol? Má na odběr mléka vliv provozování bufetů nebo automatů na nápoje?

Postoje dětí ke konzumaci mléka zjišťovala diplomantka doplňkovou výzkumnou sondou pomocí dotazníku. Dílčí výsledky jsou sumarizovány do tabulek a grafů. Postrádám však i zde dodržení obecně platné metodologie výzkumu – autorka (i když v úvodu práce leccos předpokládá) nevymezila konkrétní dílčí cíle a hypotézy pro své zkoumání. Tak se stalo, že celkové vyhodnocení opět chybí. Je velká škoda, že diplomantka neprovedla komparativní analýzu dat získaných na jedné škole (od žáků a distributora). Domnívám se, že z materiálů, které má k dispozici, bylo možné vytěžit více zajímavých skutečností o současné situaci na sledovaných školách.

Problematické jsou návrhy na zlepšení projektu, např. diskuze týkající se ochuceného mléka. Zdá se, že mlékárna Kunín svými automaty již mnohé vyřešila. Nabízí se tedy zásadní otázka: Jak může sama autorka (jako učitelka výchovy ke zdraví) přispět k úspěšnosti programu Školní mléko v transformované škole?

Z celkového zpracování je patrné, že studentka věnovala diplomovému úkolu patřičnou pozornost, osobně se angažovala při získávání dat z jednotlivých škol. Úroveň práce pak zcela zbytečně snižuje řada překlepů a dokonce i gramatické chyby (s. 86).

Závěr: I přes výše uvedené problémy, které diplomantka jistě objasní při obhajobě, práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a doporučuji ji k obhajobě.

PaedDr. Eva Marádová, CSc.
vedoucí DP

V Praze 20. 12. 2006